

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/196/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512204409
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8512204409.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným 1. M. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, N. Y., t.č. bytom I. XX, XXX XX K. X - K., P. V., 2. S. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. S. X, N. Y., v konaní o zaplatenie 2 729,89 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 754,60 eur s 7,7 % úrokom z omeškania ročne od 13.5.2014 do zaplatenia v mesačných splátkach po 65 eur splatných vždy do 30. dňa toho-ktorého mesiaca počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Súd z a s t a v u j e konanie v časti zaplatenia istiny vo výške 623,87 eur, úroku z omeškania za obdobie od 1.7.2012 do 30.4.2012 vo výške 334,88 eur a úroku z omeškania za obdobie od 1.6.2012 do 30.6.2012 vo výške 16,55 eur.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca návrhom doručeným súdu dňa 27.7.2012 žiadal aby, súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu istinu 2 729,89 eur a 7,7 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2 713,34 eur od 1.7.2012 do zaplatenia z dôvodu porušenia podmienok Zmluvy o stavebnom úvere zo dňa 28.4.2008.

Súd uznesením poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a žalovaných vyzval, aby sa k návrhu v lehote 15 dní písomne vyjadrili.

Podaním doručeným súdu dňa 19.3.2013 žalobca uviedol, že žalovaný v 1. rade uhradil po podaní návrhu sumu spolu 396,90 eur a žalobca započítal na úroky z omeškania za obdobie od 07/12 do 12/12 sumu 99,19 eur, na úroky z omeškania za obdobie 06/12 sumu vo výške 16,55 eur a na istinu sumu vo výške 281,16 eur, v tejto časti zobral návrh späť a žiada v tejto časti konanie zastaviť. Na základe uvedeného predmetom konania ostáva uhradil dlžnú istinu vo výške 2 432,18 eur a 7,7 % úrok z omeškania ročne od 1.1.2013 do 24.1.2013 vo výške 12,38 eur a 7,7 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2 432,18 eur od 1.1.2013 do zaplatenia.

Okresný súd v Starej Ľubovni rozsudkom č.k. 6C/196/2012-62 zo dňa 18.4.2013 zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2 118,43 eur s 7,7 % ročným úrokom

z omeškania od 28.4.2012 do zaplatenia v 65 eur mesačných splátkach s účinnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku vždy do 30. dňa toho-ktorého mesiaca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať následok zročnosť celého dlhu. Žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal na zaplatenie trov konania spočívajúce v súdnom poplatku vo výške 163,50 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a žiadal, aby Krajský súd Prešov rozsudok súdu I. stupňa zrušil a vec vrátil na nové konanie.

Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 3Co 159/2013-88 zo dňa 5.2.2014 rozsudok súdu I. stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po vrátení veci KS Prešov žalobca doručil súdu špecifikáciu pohľadávky dňa 21.5.2014, kde uviedol, že od čerpania úveru do odstúpenia od zmluvy boli poukázané vklady v celkovej výške 3 111,03 eur a od čerpania do odstúpenia od zmluvy úrok z úveru predstavoval sumu 658,14 eur a poplatky od čerpania do odstúpenia od zmluvy, a to poplatky za vedenie účtu, poplatky za upomienky predstavovali sumu 230,20 eur. Z uhradených súm žalobca započítal na úroky z úveru sumu vo výške 658,14 eur, na poplatky sumu vo výške 230,32 eur a na istinu stavebného úveru vo výške 2 222,69 eur a po odpočítaní týchto súm ostáva uhradiť sumu 2 845,83 eur. Po odstúpení od zmluvy bol vklad žalovaných vo výške 144,60 eur a tento bol započítaný na úrok vo výške 1,10 eur a na istinu vo výške 143,50 eur. Tiež poukázal, že ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy sa do jednej sumy zúčtovala nezaplatená istina 2 702,33 a 4,7 % úrok ročne za obdobie od 15.5.2012 do 1.6.2012 vo výške 11,01 eur. Tiež uviedol, že od odstúpenia od zmluvy žalobca úročí pohľadávku vo výške 2 713,34 eur 7,7 % ročným úrokom z omeškania v zmysle č. VII. bod 8 úverovej zmluvy (4,7 % + 3 %). Poukázal na to, že od podania návrhu žalovaný v 1. rade uhradil žalobcovi sumu 975,30 eur a z nej započítal na úroky z omeškania za obdobie od 07/12 do 04/14 sumu vo výške 334,88 eur, na úroky z omeškania za obdobie 06/12 sumu vo výške 16,55 eur a na istinu sumu vo výške 623,87 eur, v tejto časti zobral žalobu späť a žiadal, aby súd konanie vo veci zastavil. Po vykonaných úhradách žiadal priznať zostatok žalovanej pohľadávky ku dňu 12.5.2014 vo výške 2 089,47 eur, 7,7 % úrok z omeškania za obdobie od 1.5.2014 do 12.5.2014 vo výške 5,40 eur a úrok z omeškania zo sumy 2 089,47 eur od 13.5.2014 do zaplatenia. Poukázal na to, že účtovanie poplatkov za vedenie účtu a za upomienky bol oprávnený účtovať podľa čl. II. zmluvy a ostatné poplatky podľa čl. V. bod 2 zmluvy a v tejto súvislosti poukázal aj na aktuálne stanovisko Najvyššieho súdu ČR vychádzajúce z nálezů Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 3725/2013 zo dňa 10.4.2014. Správu úveru v zmysle uvedeného stanoviska možno vykladať ako činnosť úverového veriteľa, ktorá nie je krytá inými dohodnutými platbami (úrokom ako cenou poskytnutého úveru) a ostatnými poplatkami za konkrétne služby. Poplatok za správu úveru je v zmysle občianskeho práva cenou plnenia, preto sa na dojednanie o ňom nevzťahuje možnosť súdneho preskúmania jeho prijateľnosti v zmysle ustanovení o ochrane spotrebiteľa. Na základe uvedeného považoval žalobca účtovanie poplatkov - poplatku za spracovanie úveru, vydanie biankozmenky a vedenie účtu žalobcom v súlade so zákonom a s ustanoveniami zmluvy o úvere, ktorej ustanovenia jasne a zrozumiteľne upravujú výšku jednotlivých poplatkov a nemožno ich považovať za ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Na základe uvedeného žiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 2 089,47 eur, 7,7 % úrok z omeškania ročne od 1.5.2014 do 12.5.2014 vo výške 5,40 eur a 7,7 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2 089,47 eur od 13.5.2014 do zaplatenia a trovy konania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Pojednávania dňa 21.3.2013 sa zúčastnil žalovaný v 1. rade, nezúčastnil sa žalobca, žalovaný v 2. rade, u ktorých bolo predvolanie na pojednávania riadne a včas doručené, žalobca svoju neúčast na pojednávani ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávani. Na základe uvedeného súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a žalovaného v 2. rade podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Pojednávania dňa 22.5.2014 sa zúčastnil žalovaný v 2. rade, nezúčastnil sa ho žalobca a žalovaný v 1. rade, ktorým predvolanie na pojednávani bolo riadne a včas doručené. Žalobca svoju neúčast na pojednávani ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávani, žalovaný v 1. rade neúčast na pojednávani neospravedlnil, nežiadal odročiti pojednávani z dôležitého dôvodu, preto súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a žalovaného v 1. rade podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Na pojednávani dňa 21.3.2013 žalovaný v 2. rade uviedol, že uzavrel zmluvu o stavebnom úvere so žalobcom, dostal sa do omeškania s platením mesačných splátok v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov. Po podaní žaloby na súd sa snažil dlh splácať mesačnými splátkami, navrhol, aby mu súd povolil splácať dlh v mesačných splátkach po 65 eur mesačne z dôvodov majetkových na strane žalovaného v 1. rade, ktorého priemerný mesačný zárobok je 11 000,-Kč, za byt platí mesačne 5 000,-Kč, spláca ďalšiu pôžičku 2 000,-Kč a stará sa ešte o svojho otca.

Žalovaný v 2. rade na pojednávaní dňa 22.5.2014 uviedol, že podpísal zmluvu o stavebnom úvere ako ručiteľ. Poukázal na to, že úver nebol poskytnutý v takej výške, ako je uvedený v zmluve o úvere, keďže z neho bol hneď stiahnutý poplatok za spracovanie úveru a za zmenku, teda o tieto sumy bol poskytnutý žalovanému v 1. rade nižší úver. Namietal zaplatenie týchto poplatkov, tiež namietal poplatky za správu úveru a za upomienky, ktoré sú neprímerané vysoké, tieto poplatky podľa názoru žalovaného v 2. rade žalobca si nemal účtovať a mali byť zahrnuté v úroku za poskytnutý úver a teda ide o neprijateľné podmienky. Vypracovaná zmluva o úvere im bola daná na podpis a v tejto zmluve žalovaní nemohli nič meniť. Súhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby a zastavením konania. Poukázal na to, že odstúpenie od zmluvy mu bolo doručené dňa 4.5.2012, teda žalobca by si nemal v tomto konaní uplatňovať ani úrok z úveru, ani úrok z omeškania. Navrhol, aby súd pri rozhodovaní zobral do úvahy celú sumu vyplatenú žalovaným v 1. rade, a to tak do odstúpenia od zmluvy, ako po podaní žaloby na súd až do rozhodnutia vo veci. Trovy konania si neuplatňoval.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných v 1. a 2. rade, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to: Zmluvou o stavebnom úvere zo dňa 31.3.2008, odstúpením od zmluvy zo dňa 27.4.2012, oznámením o odstúpení od zmluvy zo dňa 27.4.2012, výpisom z účtu odstúpeného stavebného úveru žalovaného v 1. rade, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len VOP), vyjadreniami žalobcu doručenými súdu dňa 19.3.2013 a 19.5.2014, resp. 21.5.2014, upomienkami žalobcu doručenými žalovaným v 1. a 2. rade ako aj obsahom celého spisu, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzatvorili dňa 31.3.2008 zmluvu o stavebnom úvere, na základe ktorej žalobca ako veriteľ mal poskytnúť žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi stavebný úver vo výške 153 380,-Sk, t.j. 5 091,28 eur s tým, že presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a výška úrokovej sadzby stavebného úveru bola 4,70 % ročne. Žalovaný v 1. rade ako dlžník sa zaviazal splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 2 178,-Sk, t.j. 72,99 eur a uhradiť výšku poskytnutého stavebného úveru - istinu spolu s úrokmi na účet stavebného úveru č. XXXXXXXX X XX.

Žalovaný v 2. rade uzavrel predmetnú zmluvu o stavebnom úvere ako ručiteľ a písomným prehlásením prevzal na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný v 1. rade.

Na základe tejto zmluvy žalobca vyplatil žalobca žalovanému v 1. rade tak, ako to vyplýva z výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru, dňa 6.5.2008 sumu 4 054,80 eur a dňa 25.11.2009 sumu 930,73 eur, teda spolu mu vyplatil stavebný úver vo výške 4 985,53 eur. Dňa 6.5.2008 žalobca účtoval žalovanému v 1. rade poplatok za spracovanie stavebného úveru vo výške 66,30 eur a poplatok za zmenku vo výške 16,60 eur, teda spolu sumu 82,99 eur. Z uvedeného vyplýva, že hoci žalobca mal poskytnúť žalovanému v 1. rade podľa zmluvy o stavebnom úvere úver vo výške 5 091,28 eur, v skutočnosti mu spolu poskytol len úver vo výške 4 985,53 eur. Žalovaný v 1. rade nesplácal stavebný úver v dohodnutých mesačných splátkach a v dohodnutej výške. Z uvedeného dôvodu žalobca listom zo dňa 27.4.2012 od zmluvy odstúpil a vyzval žalovaného v 1. rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov s tým, že dlžná suma ku 27.4.2012 predstavuje sumu 2 845,83 eur a zároveň ho upozornil, že ak v lehote 7 dní od doručenia tohto listu uvedenú sumu neuhradí, pristúpi k jej vymáhaniu v zmysle platných právnych predpisov. Odstúpenie od zmluvy zaslal žalobca žalovanému v 1. rade dňa 2.5.2012, ktoré sa vrátilo žalobcovi ako nedoručené. V zmysle čl. VII. bod 7 zmluvy Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi písomne oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z toho dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odšťahovaný alebo je neznámy, sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi. V prejednávacom prípade uplynula úložná doba zásielky dňa 23.5.2012, zásielka sa vrátila späť veriteľovi ako nedoručená dňa 25.5.2012 z dôvodu, že žalovaný v 1. rade zásielku v odbernej lehote neprevzal, preto sa považuje za doručenú žalovanému v 1. rade dňa 23.5.2012. Odstúpenie od zmluvy žalobca oznámil aj žalovanému v 2. rade listom zo dňa 27.4.2012, ktorý ho prevzal dňa 4.5. 2012.

Z výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru (č.l. 28, 104 spisu) súd zistil, že žalovanému v 1. rade bol skutočne poskytnutý úver žalobcom dňa 6.5.2008 vo výške 4 054,80 eur a dňa 25.1.2009 vo výške 930,73 eur, teda spolu vo výške 4 985,53 eur.

Z uvedeného výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru a zo špecifikácie žalobcu (č.l. 102) vyplýva, že žalovaný v 1. rade zaplatil žalobcovi do odstúpenia od zmluvy celkom sumu vo výške 3 111,03 eur, z ktorej žalobca započítal na úhradu poplatkov - za vedenie účtu, za upomienky sumu vo výške 230,20

eur, na úhradu úrokov z úveru sumu vo výške 658,14 a na istinu sumu 2 222,69 eur. Od odstúpenia od zmluvy do podania žaloby na súd uhradil žalovaný v 1. rade sumu 144,60 eur dňa 14.5.2012, z ktorej žalobca započítal na úrok z úveru sumu vo výške 1,10 eur a na istinu sumu vo výške 143,50 eur. Po podaní žaloby na súd od 14.8.2012 do 12.5.2014 podľa vyjadrenia žalobcu (č.l. 102) uhradil žalovaný v 1. rade žalobcovi spolu sumu 975,30 eur, a to 11 x po 72,30 eur, dňa 14.8.2012 sumu 150 eur a 24.1.2013 sumu 30 eur, z ktorej započítal žalobca na nezaplatené úroky z návrhu na PR sumu vo výške 16,55 eur a uviedol, že uskutočnené úhrady boli započítané na úrok z omeškania za obdobie od 07/12 do 04/14 vo výške 334,88 eur, na úroky z omeškania za obdobie 06/12 vo výške 16,55 zahrnuté v dlžnej sume a na istinu vo výške 623,87 eur, v tejto časti zobral návrh späť a žiadal, aby súd v tejto časti konanie zastavil. Na základe uvedeného ku dňu 12.5.2014 pohľadávka žalovaných predstavuje dlžnú sumu vo výške 2 089,47 eur a 7,7 % úrok z omeškania ročne za obdobie od 1.5.2014 do 12.5.2014 vo výške 5,40 eur a 7,7 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2 089,47 eur od 13.5.2012 do zaplatenia.

Z predloženého výpisu z účtu odstúpeného úveru vyplýva, že žalobca účtoval žalovanému v 1. rade poplatky, a to poplatok za spracovanie úveru vo výške 66,39 eur, poplatok za zmenku vo výške 16,60 eur, poplatok za upomienky (3x 16,50 eur, 1x 24,80 eur, 3x 3 eur, 2x 18 eur, 2x 25 eur) a poplatky za vedenie účtu (1x 16 eur, 1x 18 eur, 1x 12 eur), spolu za poplatky sumu 230,20 eur.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Vychádzajúc z európskej legislatívy vzhľadom na skutočnosť, že predmetná zmluva bola uzatvorená medzi žalobcom ako dodávateľom v rámci jeho podnikateľskej činnosti a žalovanými ako spotrebiteľmi, ktorí nekonali v rámci svojej podnikateľskej činnosti a nemali možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy súd má za to, že na tento záväzkovo právny vzťah je nutné aplikovať ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, t.j. ku dňu 26.5.2005, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom - fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, predávajúcim - podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) v znení zákona účinného v čase uzavretia zmluvy o stavebnom úvere spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy, upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o stavebnom úvere spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 54 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o stavebnom úvere zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o stavebnom úvere v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Súd zdôrazňuje, že z vyššie citovaného ustanovenia § 54 ods. 1 OZ vyplýva jednoznačne záver o tom, že práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu odchyliť od OZ v neprospech spotrebiteľa. Ďalej spotrebiteľ si ani iným spôsobom nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa.

Už uvedené potom následne vedie k tomu, že normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy) sú v takomto prípade použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v OZ, v zákone o ochrane spotrebiteľa a v špeciálnej úprave - v zákone o spotrebiteľských úveroch, čo v praxi znamená, že Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v OZ, v zákone o ochrane spotrebiteľa a v zákone o spotrebiteľských úveroch.

V tejto súvislosti súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove (porovnaj rozsudky vo veciach sp. zn. 6Co/81/2012, 6Co/113/2010, 6Co/218/2012 či 6Co/2/2013), v ktorých použil na účely posúdenia dôsledkov odstúpenia od zmluvy v úverovom právnom vzťahu právnú úpravu obsiahnutú v OZ, aj keď úverový vzťah patrí k absolútnym obchodom.

Podľa § 48 ods. 1 Obč. zák. od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Obč. zák. odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Obč. zák. ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa čl. VII. Zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splnenie stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

Podľa čl. VII. bod 5 Zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splniť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Odstúpením od tejto zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi veriteľom a dlžníkom, resp. treťou osobou.

Podľa čl. VII. bod 6 Zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa čl. VII. bod 7 Zmluvy Odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi písomne oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z toho dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odstáňovaný alebo je neznámy, sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi.

Podľa čl. VII. bod 8 Zmluvy po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3 % p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Podľa čl. XIX. bod 3. písm. c/ v spojení s bodom 2 písm. a/ Všeobecných podmienok stavebná sporiteľná je oprávnená vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka.

Na základe vykonaného dokazovania, s prihliadnutím na zistený skutkový stav a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o stavebnom úvere, žalobca v postavení veriteľa, žalovaný v 1. rade v postavení dlžníka a žalovaný v 2. rade v postavení ručiteľa, na základe čoho žalobca poskytol žalovanému v 1. rade stavebný úver, ktorý však žalovaný v 1. rade nesplácal v dohodnutých splátkach a v dohodnutej výške, preto žalobca v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami od zmluvy odstúpil a vyzval žalovaného v 1. rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov a túto skutočnosť zároveň oznámil žalovanému v 2. rade.

Všeobecne platí, že odstúpením od zmluvy, zmluva sa v celosti od začiatku nezrušuje za podmienky, že sa na tom účastníci dohodli. Takáto dohoda však zároveň musí byť v súlade s právnymi predpismi.

V danom prípade sa účastníci dohodli v čl. VII. bod 7 zmluvy, že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, nezaniká však záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splniť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva, ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky, dokonca po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku.

Tieto zmluvné dojednania súd považuje za neprijateľné podmienky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 ods. 4 OZ a tým, aj za neplatné pre ich rozpor so zákonom, konkrétne s ustanovením § 53 ods. 1 OZ, pretože tieto zmluvné podmienky spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachováva právo žalobcu (dodávateľa, veriteľa) na všetky poplatky, zhoršuje postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzuje nad rámec povinnosti vzniknutých podľa OZ v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia do zmluvy podľa uvedených zmluvných podmienok dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v OZ. Zároveň uvedené všeobecné podmienky vrátane uvedenej neprijateľnej podmienky boli koncipované v rámci štandardnej - formulárovej alebo typovej vopred pripravenej zmluvy o stavebnom úvere a neboli individuálne dojednané. Žalobca, ktorý zmluvu vrátane všeobecných podmienok sformuloval, síce v súlade so zákonom, no sám a dobrovoľne využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení OZ zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa OZ, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa, vrátane platenia úrokov, napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v OZ.

Klauzula čl. VII zmluvy o odstúpení nie je ničím iným, ako poistením zachovania všetkých práv veriteľa, vrátane úrokov a poplatkov len s ďalším zvýhodnením, a to o úroky aj za úverové obdobie, ktoré ešte nenastalo, veriteľ má zachované všetky svoje práva, kým spotrebiteľ žiadne.

Spotrebiteľovi v dôsledku odstúpenia zanikajú všetky práva a vzniká len povinnosť jednorazového plnenia vrátane úrokov a poplatkov, ktoré celé príslušenstvo si veriteľ zúčtuje netransparentným spôsobom do jednej istiny a ďalej úročí navýšenou sadzbou. Poplatky si sporiteľňa započítala z plnení už na začiatku právneho vzťahu, už pri prvej splátke. Formulované znenie zachovávanie úrokov a dokonca ich navyšovanie po odstúpení od zmluvy odporuje kogentnému stanoveniu § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré predpokladá presnú výšku úrokov z omeškania.

V článku VII. zmluvy nie je konkretizované čo sa má považovať za poplatky a v tejto časti možno považovať zmluvu za neurčitú a tým aj za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák. Podľa tohto ustanovenia právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky judikovanú Krajským súdom v Prešove vo veci sp. zn. 18Co/109/2011, ktorý okrem iného za neprijateľnú považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch.

Keďže čl. VII. Zmluvy (body 5., 6., 8., 9. a 10.) obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré sú zo zákona neplatné, v tejto časti súd konštatuje neplatnosť uvedenej úverovej zmluvy.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Žalovaný v 2. rade podpísal zmluvu o stavebnom úvere ako ručiteľ. V tejto súvislosti súd zastáva názor, že vzťahy ohľadne zabezpečenia splnenia dlhu majú k hlavnému záväzku subsidiárnu povahu a sú od hlavného záväzku závislé. So zánikom dlhu zaniká aj jeho zabezpečenie. Vzťah subsidiarity (podpory) zároveň determinuje aj povahu zabezpečovacích inštitútov ako inštitútov, ktoré len dopĺňajú hlavný záväzok a nijako nemenia jeho podstatu. Bolo by aj nelogické vzhľadom na podpornú povahu zabezpečenia, aby zabezpečovacie prostriedky mali iný režim regulácie ako hlavný záväzok a platí to aj vo vzťahu k normám spotrebiteľského práva. Na viacerých miestach zákon explicitne priznáva osobám zabezpečujúcim splnenie dlhu rovnakú mieru ochrany ako priamemu dlžníkovi. Z uvedených dôvodov súd nevidí dôvod na vylúčenie osôb, ktoré sú subjektmi vzťahov vzniknutých zo zabezpečenia splnenia hlavného záväzku, z pôsobnosti noriem spotrebiteľského práva.

Na základe uvedeného súd má za to, že odstúpením od zmluvy zo strany žalobcu bola zmluva zrušená od začiatku (ex tunc) a preto sú žalovaní v 1. a 2. rade, resp. žalovaný v 1. rade povinný vydať bezdôvodné obohatenie, t.j. uhradiť to, čo na základe zmluvy dostal, keďže odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušila.

Súd zastavil konanie v časti späťvzatia žaloby žalobcom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku s tým, že žalovaný v 2. rade súhlasil so späťvzatím návrhu a žalovaný v 1. rade sa k späťvzatiu návrhu nevyjadril, resp. nemal k späťvzatiu návrhu námietky.

Po zastavení konania v časti späťvzatia žaloby žalobcom, predmetom konania ostalo zaplatenie dlžnej sumy vo výške 2 089,47 eur a 7,7 % ročného úroku z omeškania za obdobie od 1.5.2014 do zaplatenia vo výške 5,40 eur a 7,7 % úroku z omeškania ročne zo sumy 2 089,47 eur od 13.5.2014 do zaplatenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vykonané dokazovanie súd zaviazal žalovaných v 1. a 2 rade (po zohľadnení skutočne poskytnutého úveru vo výške 4 985,53 eur a splatenej časti úveru spolu vo výške 3 111,03 do odstúpenia od zmluvy a po odstúpení od zmluvy spolu vo výške 1 119,90 eur (144,60 + 975,30 eur), teda spolu vo výške 4 230,93 eur), uhradiť žalobcovi sumu 754,60 eur (4 985,83 - 4 230,93 eur) s uplatňovaným 7,7 % úrokom z omeškania od 13.5.2014 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

Žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 7,7 % ročne podľa čl. VII. bod 8 zmluvy o stavebnom úvere.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 563 Obč. zák. ak čas plnenia ne je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Žalobca vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy listom zo dňa 27.4.2012, v ktorom stanovil na zaplatenie lehotu 7 dní od doručenia tohto listu. Uvedených list - odstúpenie od zmluvy sa považuje za doručené podľa čl. VII. bod 7 zmluvy dňom 23.5.2012 žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade bol doručený predmetný list dňa 4.5.2012. Na základe uvedeného potom možno konštatovať, že žalovaní sa dostali do omeškania s platením dlžnej sumy dňa 31.5.2012 (od 23.5.2012 - 7 dní).

Žalobca by mal nárok na 9 % ročný úrok z omeškania z priznanej istiny od 31.5.2012 do zaplatenia (základná úroková sadzba určená ECB - 1 % + 8 percentuálnych bodov) v zmysle prechodného ustanovenia § 10c/ nar. vlády 87/1995 účinného od 1.2.2013, keďže zmluva bola uzavretá pred účinnosťou novely nar. vlády 87/1995, t.j. pred 1.2.2013. Navrhovateľ si uplatňoval len 7,7 % ročný úrok z omeškania zo žalovanej sumy najskôr od 1.7.2012 a po späťvzatiu žaloby od 13.5.2014, preto mu súd

po čiastočnom zastavení konania priznal uplatňovaný úrok z omeškania 7,7 % ročne z priznanej sumy 754,60 eur od 13.5.2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalovaní v 1. a 2. rade žiadali o povolenie splácať dlh v mesačných splátkach s prihliadnutím aj na majetkové a osobné pomery najmä žalovaného v 1. rade, ale aj žalovaného v 2. rade. Súd povolil žalovaným v 1. a 2. rade splácať dlh v súlade s § 160 ods. 1 veta druhá v mesačných splátkach a vzhľadom na priznanú výšku tieto splátky stanovil na sumu 65 eur mesačne. Táto výhoda žalovaných uhradiť dlh v splátkach počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku je obmedzená tým, že pokiaľ žalovaní nebudú plniť dlh riadne a včas, teda neuhradia na účet žalobcu mesačnú splátku 65 eur vždy do 30. dňa toho-ktorého mesiaca, budú povinní v nasledujúcom období uhradiť celý dlh naraz, čo je následkom pre žalovaných v prípade ich platobnej nedisciplinovanosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 a podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., trovy konania má uhradiť druhému účastníkovi ten účastník, ktorý zaviniel zastavenie konania. Pri žalovanej istine 2 729,89 eur s prihliadnutím aj na zastavenie konania po čiastočnom späťvzati žaloby žalobcom s tým, že žalobca zaviniel zastavenie konania, teda žalobca bol úspešný v časti 754,60 eur, čo je 27,64 % úspešnosť, žalovaní boli úspešní v časti 5 819,08 eur, čo je 72,36 % úspešnosť.

Z uvedeného vyplýva, že úspech žalovaných prevyšoval úspech žalobcu o 44,72 %, ale žalovaní si žiadne trovy konania neuplatňovali a ani žiadne trovy konania im nevznikli, preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.